

GLASNIK

MAREC 1989, ŠTEVILKA 3, LETO XXIII

IMP Glasnik izdaja Delavski svet sozda IMP - Industrijska montažna podjetja v 7.200 izvodih. Uredništvo: Ljubljana, Likozarjeva 6, telefon (061)314-562. Glavni in odgovorni urednik je Janez Votek. Člani odbora za obveščanje IMP so: Bojan Germovšek, Mojca Ipavec, Dragica Janežič, Dušan Jovanovič, Nevenka Kavkler, Lijana Kokotec, Biserka Lazar, Marija Leskovar, Anton Maček, Lidija Močilnikar, Iztok Munič (predsednik), Joži Pipp, Marija Servatzy, Franc Šeruga, Štefan Šeruga, Primož Zupančič, Marjan Žnidaršič. Tiska Tiskarna Ljudske pravice v Ljubljani. Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo. Po mnenju sekretariata za informacije IS SRS št. 421-1-72 z dne 26. 9. 1974 je IMP Glasnik oproščen temeljnega davka od prometa proizvodov.

TELEKOM

Računalniško vodena proizvodnja v JUB-u

Z novim letom so začeli v kemični tovarni JUB v Dolu z računalniškim vodenjem mešanja in z doziranjem suhih snovi za potrebe gradbeništva.

Najprej smo se pogovarjali z Mileno Kmetič, vodjo investicijskega oddelka, ki nam je na kratko predstavila JUB. Kot je povedala, ima JUB dva večja obrata in sicer v Dolu, kjer poteka pretežno proizvodnja disperzijskih barv na vodni osnovi, v obratu Videm pa proizvodnja peskastih materialov, bavalita, akrinola in nivelina. Do začetka naložbe v obratu praškastih materialov so mešanje in doziranje praškastih materialov opravljali ročno na več kot 20 let starih strojih. Poleg tega so bili delovni pogoji izredno težki. Zato so se odločili za modernizacijo proizvodnje, ki je avtomatsko računalniško vodena. S tem se je zmogljivost proizvodnje suhih mas povečala za 12.000 ton. Obseg fizičnega dela se je zmanjšal na minimum, oziroma ga skorajda ni. Pri modernizaciji je sodelovalo več organizacij. Strojno opremo so dobavili Itas, Mlinostroj in Imko. Jakotočne instalacije je delal naš Elektromonter, šibkotočne pa Telekom prav tako v sodelovanju z Elektromonterjem. Tehnično dokumentacijo je pripravil Smelt, nadzor pa je vršil IB Elektroprojekt. Levji delež pri poslu pa ima vsekakor Telekom, ki je programsko opremil proizvodno linijo. Direktor razvoja v Telekomu Ivan Resnik nam je povedal, da sta bila za izvedbo projekta odgovorna inženirja Bogdan Panker, ki je odgovarjal za strojni del projekta in Srečko Ulaga, ki je skrbel za programski del projekta. Sicer pa je Milena Kmetič naložbo že sedaj ocenila kot upravičeno, saj je poleg ukinitve fizičnega dela in povečane produktivnosti tudi ekološko upravičena. Proizvodni proces je sedaj povsem zaprt, s tem pa so se izognili prašenju, ki je bilo zdravju škodljivo.

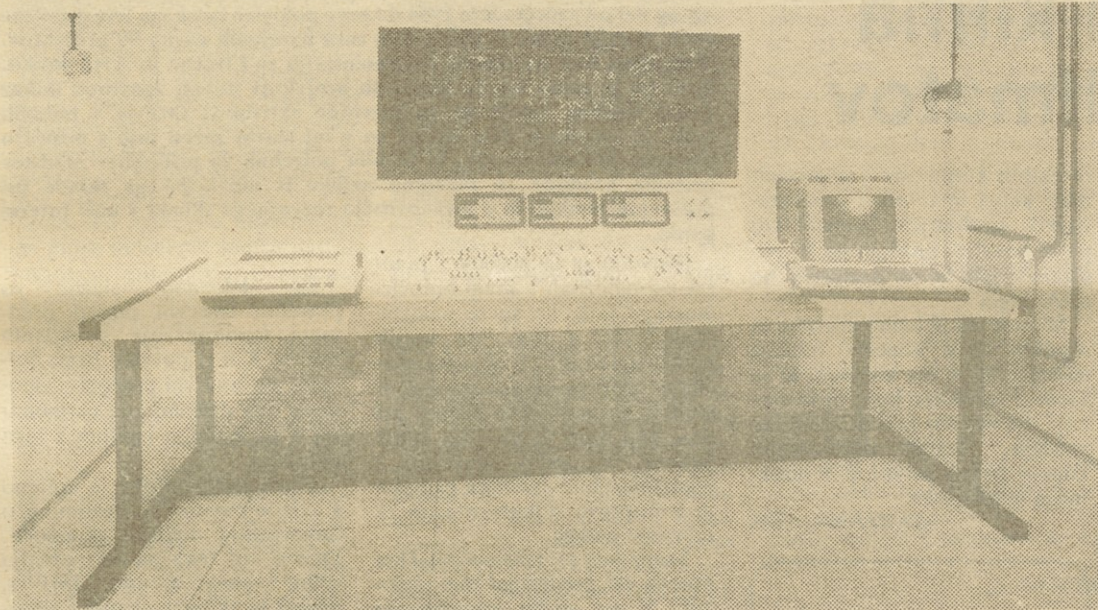
Prodaja pameti

Nedvomno gre v primeru tega uspešno izvedenega posla v JUB-

u s strani Telekomu za novo kakovostno raven trženja. Preprosto rečeno, gre za prodajo pameti. Kot so nam povedali naši sogovorniki, je vgrajena programska oprema sad njihovega znanja, ki so ga razvili sami in s pomočjo zunanjih sodelavcev na podlagi izkušenj, ki so jih že imeli v živilski industriji, še posebej v mešalnicah krmil. Strojna oprema, ki pa je nova, je rezultat razvojne naloge, ki jo zaključuje-

dozatorjev posamezne komponente do elektronskih tehnic, kjer se po obstoječi recepturi dozirajo posamezne komponente, ki jih vodimo naprej do mešala, kjer se zmeša končni izdelek. Tega potem naprej vodimo do polnilne linije, kjer s pomočjo »robova« (tako pač delovno imenujejo avtomatsko polnjenje) izdelek napolnimo v vreče in se zloži na palete. Proces poteka zaokroženo brez vmesnih zastojev, ki so bili značilni za ročno mešanje. Skratka, veriga je zaokrožena. Ob tem moram pouda-

Kmetičeva že namignila na priprave za tehnološko posodobitev obrata v Dolu. Sicer pa sta sogovornika poudarila, da je sedaj zelo pomembno to referenco izkoristiti tudi v tržnem smislu. Zato je že v pripravi ustrezna prospektna dokumentacija. Pripravljajo pa se tudi že na usposabljanje komercialistov. Celoten projekt bodo predstavili tudi vodstvu sozda. Ivan Resnik pravi, da je zelo pomembno tudi to, da je sistem sestavljen iz domačih komponent. Najhujši problem so bile

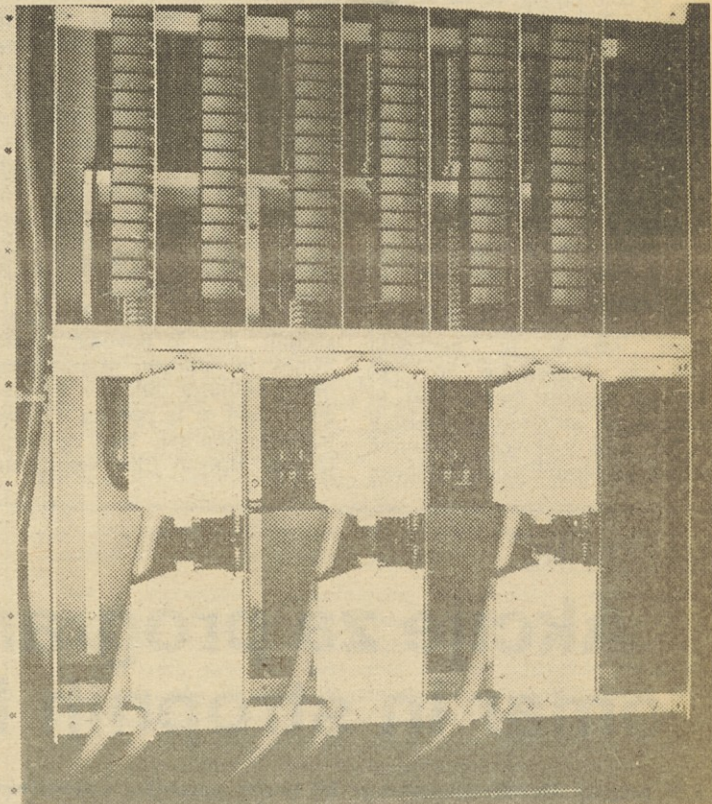
Računalniško in ročno vodenje proizvodnje

jo, to je centralnega nadzornega sistema.

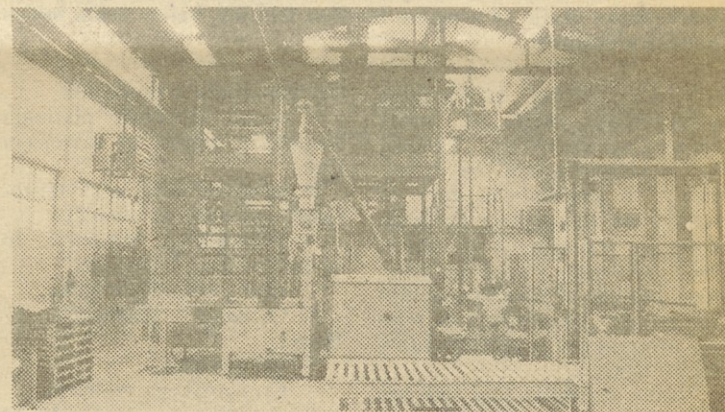
Vodenje procesa je možno na dva načina in sicer ročno preko komandnega pulta, ki so ga skonstruirali in izdelali v Tenu in avtomatsko s pomočjo računalnika. Srečko Ulaga pravi, da v bistvu ročno krmiljenje ne pride več v poštev razen pri vzdrževalnih delih ali morebitnih mehaniških okvarah. »Omenili smo že, da je sistem namenjen doziranju suhih snovi. Kompleks silosov je napolnjen s polnili (peski, cementi, barvami itd.), iz katerih potem vodimo s pomočjo polžnih

riti še eno značilnost, ne glede na zaokroženost in neprekinjen proces je možno vse faze stalno spremljati preko sinoptične sheme. S tem pa je možnost napak ali zastojev minimalna oziroma je sploh ni. Prednost računalnika je v tem, da lahko slediš več fazam naenkrat, medtem ko je pri ročnem krmiljenju moč slediti eni sami fazi.« je zaključil svoje razmišljanje inž. Srečko Ulaga. K temu pa je še dodal, da so možnosti uporabe sistema zelo velike in to ne samo za suhe materiale, ampak tudi za tekoče. V času našega obiska je Milena

elektronske tehnice. Vendar so tudi ta problem rešili, saj so našli proizvajalca, ki dela kakovostne tovrstne tehnice. V pogovor se je vključil tudi operater Robert Kern, ki je še enkrat poudaril veliko povečanje produktivnosti in kakovost izvedbe. Hkrati pa nam je opisal že prej omenjene prednosti nove tehnologije. Poudaril je, da so vse operacije na računalniku - od recepture do zaloge in vseh ostalih podatkov. Povedal je tudi, da je zanesljivost pri kakovosti izdelka bistveno večja, kot je to bila pri ročnem mešanju. V tem času sicer še

Elektronika

Proizvodni del

pobirajo dvakrat dnevno vzorce in testirajo kakovost. Vendar po njegovi oceni v prihodnje to ne bo potrebno. Potrebna bo le kontrola kakovosti materialov, ki pa so jo tako ali tako že opravljali v kakovosti. Po njegovi oceni bo, ko bo zadeva popolnoma »zalaufala« možno delati tudi laborato-

rijske preizkuse za pripravo receptur. Nedvomno se je na JUB-u pokazalo, da ima tudi pri trženju pameti IMP velike možnosti in kakovosten kader, le da se je potrebno za uveljavitev image bolj prizadevati in v ta namen tudi kaj vložiti.

J. VOTEK

ZBOR IB

Poslovna stavba

Zbor je razpravljal o ureditvi premoženjsko pravnih razmerij pri nadzidavi poslovne stavbe in vrednosti obnove, ki je nujna za pridobitev uporabnega dovoljenja.

Kot vemo, Interna banka glede na veljavno zakonodajo, ni mogla nastopiti kot neposredni vlagatelj pri nadzidavi 7. etaže poslovne stavbe. V letošnjem letu je ta omejitev nehala veljati, zato je zbor sprejel sklep o odkupu 7. etaže poslovne stavbe od delovne skupnosti, ki je do sedaj nastopala kot vlagatelj. Hkrati je zbor sprejel sklep o odobritvi kredita delovni skupnosti, Projektivnemu biroju in Inženiringu za tisti del predračunske vrednosti obnovitvenih del, ki jih le-te pokrivajo na račun investicijskega premoženja. Odobreno je bilo tudi združevanje sredstev za tisti del obnove poslovne stavbe, ki pomenijo za delovno skupnost naložbo, prav tako je bil odobren dolgoročni kredit prej omenjenim organizacijam za tisti del, ki predstavlja naložbo. Obračunska vrednost za obnovo znaša 4.439.190.123 dinarjev.

Kot vemo, poslovna stavba, kljub »petindvajsetletnemu« sluzenju svojemu namenu ni imela uporabnega dovoljenja. Na zboru so delegati dobili tudi odgovor glede razreševanja pravno-premoženjskih razmerij zemljišča v Mostah. Kot je dejal direktor Boris Gazdova, bodo omenjeni problem razrešili do konca prve polovice leta, prav tako pa tudi vsa ostala neurejena pravno premoženjska razmerja.

Zbor je potrdil predlog razpisne komisije, da se za direktorja Interne banke imenuje Vilija Semoliča, za pomočnika direktorja pa Klaro Zupančič.

J. V.

KOORDINACIJSKI ODBOR SINDIKATA

Razmere se zaostrojujejo

Po dolgem času se je minuli mesec spet sestel koordinacijski odbor sindikata sozda. Na seji odbora, ki se je udeležil tudi sekretar Republiškega odbora sindikatov v gradbeništvo Jernej Jeršan, so razpravljali o programu dela odbora v letošnjem letu in pripravah na športne igre.

Pa pojdemo po vrsti. Na seji so najprej pregledali sklepe prejšnje seje. Resda je to v naših poročilih s seji postranska zadeva, vendar je ravno pri tej točki prišlo do vsebinskega preloma v razpravah, ki smo jih bili dosedaj vajeni. V enem od sklepov je bil prebran odgovor planske analitike službe, ki zadeva izplačilo zajamčenega osebnega dohodka. V odgovoru je bilo rečeno, da IMP trenutno glede na gospodarski položaj ne more presepati postavljenih kriterijev. No, tu sta se oglasila dva delegata in sicer iz Klime in Tena, ki sta postavila jasno zahtevo, da je potrebno spoštovati njihove zahteve sindikata, ki zahajajo iz sindi-

kalne liste, ki je bila sprejeta konec lanskega leta. Opozorila sta, da ocena planske analitike službe ni sprejemljiva in zahtevala, kar so potrdili tudi ostali delegati. Skratka v sindikatu je zaznati sapo radikalizacije.

Program

Kar se tiče programa, delegati niso imeli bistvenih pripomb, sprejeli pa so nekatera programska dopolnila, ki jih je predlagal Jernej Jeršan. Po oceni poročevalca gre za nekatera vsebinska vprašanja, o katerih bi se sindikat na ravni sistema moral bistveno bolj angažirati. Sicer pa si oglejmo nekatere vsebinske do-

polnitve programa: razprava in predlog programa o razbremenitvi in racionalizaciji družbene nadgradnje. O tehnoloških presežkih delovne sile, uveljavljanju sindikalne liste, v samoupravnih aktih ter problemih stavk. Program, naj bi bil usmerjen v uveljavljanje prenove sindikata na podjetniški ravni, ne samo na deklarativni ravni. To naj bi po oceni republiškega funkcionarja ponovno reafirmiralo sindikat in utrdilo zaupanje delavstva v vodstva sindikatov.

Športne igre

Po dolgem času je bila spet na tapeti problematika športnih iger. Najprej so se dotaknili lanskega leta, ki so padle v vodo. Ponovno so zahtevali jasn odgovor od delovne organizacije Izipu, kje so vzroki, da iger ni bilo. Vprašanje je podobno

tistemu, kot so ga že zastavili delegati delavskega sveta, a so še zmeraj brez odgovora. Po oceni koordinacijskega odbora, je bil sprejet sklep, da igre v prihodnje morajo biti. Naj, ej so predlagali ponovno organizacijo Izipu, vendar so glede na sedanji položaj v Izipu (reorganizacija) predlagali novo rešitev. Odločili so se za ustanovitev posebnega organizacijskega odbora, ki bo skrbel za organizacijski del, medtem ko bo posamezna organizacija poskrbela za izvedbo. Glede zimskih iger prav tako ni bilo nobene dileme, tudi te bodo, seveda, če bo narava imela vsaj malo posluha do sklepa koordinacijskega odbora. Če bo sprejet sklep našega sindikata mati narava upoštevala in ga pozitivno razrešila v obliki snežnih padavin, bodo igre v drugi polovici marca. Če pa ne, pa še en nerealiziran sklep več. Sekirali se zaradi tega že ne bomo, saj smo tega vajeni. Obstaja bojazen glede na to našo prakso, da se bomo sekirali, če narava sklep »pozitivno« reši.

ju

OBVESTILO

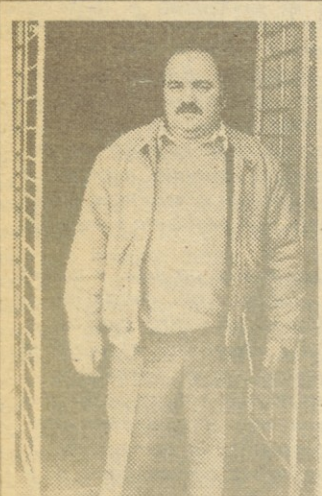
V času prvomajskih praznikov pripravljamo odprtje doma v Fiesi in Velem Lošinju, ki pa je odvisno od povpraševanja. Domova bosta odprta od srede, 26. 4. 1989 do vključno torka, 2. 5. 1989. Cena dnevnega penziona je 60.000 din za odrasle, 45.000 din za otroke do 7. leta starosti. Prijavite se lahko pri Jožici Hren, SOZD IMP, Titova 37, Ljubljana tel. (061) 314-957 do 15. 4. 1989.

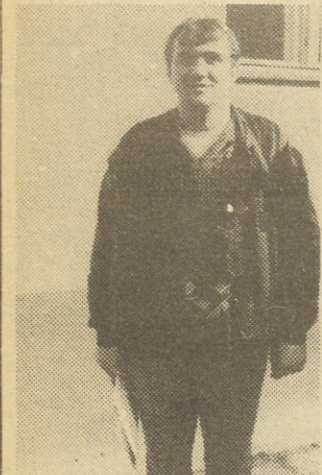

KROŽKI ZA IZBOLJŠANJE KAKOVOSTI PROIZVODNJE

Seminar za vodje krožkov v Panoniji

Stefan Bagola, tehnološko konstrukcijski oddelek: »Seminar je bil odlična osnova, da smo spoznali, da se da nekaj narediti. Moram priznati, da je sam začetek ustanavljanja teh krožkov zelo privlačen. Preprosto ne priznava »filozofiranja«, ampak postavlja za končni cilj razrešitev konkretnega problema. Seveda je sedaj na potezi vodstvo, ki mora poleg nas ustvariti ustrežno klimo v podjetju, da bodo ljudje začeli pristopiti k delu krožkov. Bom kar konkreten: časi papirnatih priznanj so mimo, potrebna je materialna spodbuda. Če ta bo in nam bo vodstvo po tej plati stalo ob strani, se za uspeh ni bati. Mislim celo, da lahko dosežemo celo več kot aktiviranje krožkov. Ob animaciji oziroma »zagonu« je potrebno tudi prezentirati uspehe tovrstnih krožkov v drugih sredinah. Poleg tega nam je potreben tudi dober koordinator. Vendar mislim, da smo ta problem že rešili, saj je bil na seminarju v vlogi koordinatorja naš delavec.«

Drago Kodela, šivalni program: »Kaj naj rečem? Seminar je bil kakovosten in privlačen. Izobraževali smo se ob razreševanju konkretnega problema. Kako bo v tovarni? S tem, da so nas prišli poslušati vodilni, je že ustvarjeno neko zaupanje in s tem tudi upanje na uspeh. Ta kredit je potrebno izkoristiti in začeti s krožki.«

Janez Gomboc, montaža in sestava elementov: »O seminarju vse najboljšo. To je potrebno čimprej udejaniti v praksi. Pridobiti je potrebno sodelavce. Kljub krizi, v kateri je trenutno organizacija, moramo najti možnosti za materialno vrednotenje tega dela.«

O krožkih za izboljšanje kakovosti in jih v naši industriji spravlja v življenje Zavod za produktivnost dela iz Ljubljane, tokrat ne bom izgubljal besed. Vse kar je povezano s temi krožki, z njihovim delovanjem in z uspehi, ste v dveh številkah lanskoletnega Glasnika lahko že prebrali.

Krožkov se bom lotil tokrat nekoliko drugače, poskušal jih bom osvetliti s sistemskega vidika na mikroorganizacijski ravni podjetja. Izhodišče tega zapisa je pravkar zaključen tridnevni seminar za potencialne vodje krožkov iz soboške Panonije in posredovanje rezultatov udeležencev krožka vodstvu delovne organizacije. Mimogrede zapisano, so na seminarju sodelovali poleg Panončev, delavci soboškega Agroservis in rogaševskega Liva. Skratka delavci iz organizacij, ki jim v soboški občini ni ravno z rožicami postlano.

Ali smo zreli za horizontalno komunikacijo?

Sam zaključek seminarja, oziroma predstavitev zaključkov tridnevnega dela udeležencev je praktično pokazal, da rezultati ne morejo izostati, če so tisti, ki imajo podjetniško oblast v svojih rokah pripravljeni sodelovati. Pokazalo se je, da je tovrstna oblika »sprščanja« kreativnih potencialov metodološko dobro zastavljena in mora roditi sadove, če v podjetju vlada vsaj malo demokracije in pripravljenosti za sodelovanje. Sama oblika in predstavitev rezultatov je pokazala, da se s človekom ne da manipulirati. Manipulacija ga kvečjemu pripelje do otopenosti in nezainteresiranosti. Vse bolj očitno postaja, da vodenje podjetja ni samo in sploh ni »visoka politika« v smislu »eskiacije« znotraj političnih struktur in diktata od zgoraj navzdol, ampak je v prvi vrsti pridobivanje in podpora znotraj kolektiva. Te podpore pa si ni moč pridobiti skozi optiko »kvazi sestankovanja« pod krinko samouprave, ali sindikalnega izletnikovanja, temveč z

zentacije rezultatov ob zaključku prej omenjenega seminarja, mi je zastavil vrsto vprašanj in tudi odgovorov. Dokler bo delavec povsem odrinjen na rob v delovni organizaciji in obravnavan le kot »živi robot«, tačas preprosto ni moč pričakovati njegovega posebljanja s kolektivom. V teh časih se bo pač zatekal k pritiskom na podjetniško oligarhijo preko zunanjih političnih institucij v obliki strajka. V Panoniji so

to žeiskusili. Prav tako bo svoje sposobnosti »prodajali« namesto v podjetju, na sivem ekonomskem trgu.

Napor vodstva

Povrnimo se h krožkom in jih poskušamo postaviti v zgoraj postavljen okvir. Koordinator krožkov je takole strnil svoje razmišljanje o krožkih: »Mislim, da jih bodo ljudje sprejeli, ker so naravnani k razreševanju praktičnih problemov, iz okolja, v katerem ljudje delajo.« Ko smo povprašali pomočnika direktorja za proizvodnjo Staneta Kovačiča in Pavla Švendo, na kakšen način

so prišli do udeležencev seminarja in potencialnih vodij krožkov, smo dobili tale odgovor: »Po oddelkih smo zbrali delavce, ki so se izkazali kot dobri delavci, skratka tiste, ki izstopajo in tiste, ki jih v posameznih skupinah ljudje priznavajo.« (Seminar in pobuda o krožkih je prišla s strani vodstva.) Ta dva odgovora nam dovolj nazorno potrjujeta, da bi bila zadeva lahko uspešna, seveda ob izpolnjevanju nekaterih predpogojev. Namreč, ne samo, da je vodstvo dalo pobudo za krožke, ampak bo z življenjem teh krožkov, razen sodelovanja (bolje rečeno poslušanja), tudi samo moralo narediti nekaj kora-

ško življenje, ki bi moralo prinesiti pozitivne rezultate.

Prihranek na strožnici

Oglejmo si primer, ki ga je obdelala Panonijina skupina. Obdelali so spolzka tla pri strožnicah. Ugotovili so, da na leto izgubijo 36.000 ur na račun poškodb, preračunano v denar, je to 2.609.000 dinarjev. Če bi problem razrešili po njihovi zamisli, bi jih to stalo le 650.000 dinarjev. Poškodbe pa bi se zmanjšale le za več kot polovico. Za spoštovanje rešitve se ni za bati, ker bi skupina poskrbela za njeno izvedbo. K temu bom dodal kot argument razmišljanje Marjana Osoleta, direktorja zreškega Uniorja, kjer ti krožki, po zagotovilih delavcev zavoda, uspešno delajo in jih tudi sam osebno spremlja. Dejal je, da so delovna organizacija, ki ne trpi lenuhov. To bom navezal na krožke, njihovi rezultati bodo seveda ob podpori vodstva prijemljivi, kar bo pozitivno delovalo na okolje in širilo krog sodelavcev. Hkrati pa je to eden od dobrih mehanizmov pozitivne kadrovske selekcije. Vidimo, da jabolko ni tako kislo, da se ne bi splačalo vanj ugrizniti, morda bo grizljaj celo sladek.

Jože Kodela iz operativne priprave dela: »Moram povedati, da je pozitivno, da je vodstvo prišlo do spoznanja, da je potrebno nekaj preamkniti. Krožki, ki so jih predlagali, so ena od možnosti, da veliko problemov lahko razrešimo sami. Takšne oblike izobraževanja, kot je bila ta, so izredno koristne. Sam sem veliko pridobil, prepričan sem, da bomo imeli od tega koristi tudi v tovarni. Seveda je potrebno sedaj narediti korak naprej, da ne ostanemo na pol poti.«

Zoran Petrovič, razvojno konstrukcijska služba: »Nedvomno je prednost krožkov v njihovi praktični naravnosti, kar pritegne ljudi. Tudi odgovor, če bodo zaživel v praksi, po moji oceni ni dvomljiv. Če bomo spoštovali pravila igre, torej podpora predvsem pa uresničevanje predlaganih rešitev s strani vodstva, lahko pomenita veliko vzpodbudo za širše vključevanje delavcev. To bo namreč okrepilo pripadnost h kolektivu. Hkrati pa se bo delavec počutil kot aktivni ustvarjalec, kar je zelo pomembno. Prepričan sem celo glede na vsestransko uporabnost metode, da bi zadeva lahko zažvela tudi v drugih sektorjih, ne samo v proizvodnji in tehničnih službah. Seminar je bil samo ena stopnica in eden od pogojev, da zadeva dobi dušo – to pa so krožki.«

Živana Bele-Potočnik in Drago Dolenc z Zavoda za produktivnost dela: »Izkušnje kažejo, da so ti krožki narajali predvsem na ugoden odmev v tehnični strukturi. Tu tudi najbolj uspešno delujejo. Ob pravi podpori in interesu vodstva je pričakovati, da bodo krožki zaživel. Poleg vključevanja delavcev v razreševanje problemov je pomembno, da se s krožki med delavci in vodstvom vzpostavi neposreden stik. To pomeni, da vodstvo na ta način lahko dobi zelo kakovostne povratne informacije in pravočasno ukrepa.

Kar se tiče sestave udeležencev, tudi tu ne opažamo bistvenih razlik od drugih sredin. Od vseh udeležencev je bilo na tem seminarju največ kvalificiranih delavcev in sicer 15, en visoko kvalificiran, 4 s srednješolsko izobrazbo in trije z višjo in visoko. Tudi po starosti se ne razlikujejo, štirje so bili stari do 25 let, sedem jih je bilo starih med 25 in 30, trije med 31 in 35, sedem med 36 in 40 in dva nad 41 let.

Kot ste videli, so obdelani primeri opozorili na probleme, ki jih drugi ne vidijo, ali pa zanje ne predstavljajo problemov. Sicer pa je sama metoda seminarja pripravljena za povprečno strokovno usposobljene ljudi.«

kov naprej in posodobiti svoji način vodenja. Skratka, navaditi se bo moralo demokratičnega načina vodenja in upoštevati, pa tudi udejaniti to, kar so krožki predlagali. Če k temu dodamo še materialno stimulacijo, ki je eden od pogojev za uspeh, potem lahko pričakujemo spremenjene odnose tudi na relaciji krožek – ostali delavci. Krožek lahko predstavlja mehanizem pozitivne kadrovske selekcije in uveljavljanje demokracije (ne lažne, prav tako ne lažne solidarnosti) znotraj posameznih skupin. Obeta se nam torej razgibano podjetni-

Metodologija dela krožka:

Krožek si najprej določi pravila igre, (ime, obnašanje, način dela) Zatem se lotijo predlogov za reševanje. O predlogih glasujejo v dveh krogih in v drugem krogu izberejo problem, katerega se bodo lotili. Zatem pristopijo k iskanju rešitve. Samo rešitev potem prezentirajo vodstvu delovne organizacije, katere naloga je strokovna in materialna ocena rešitve, ter njeno uresničitev.

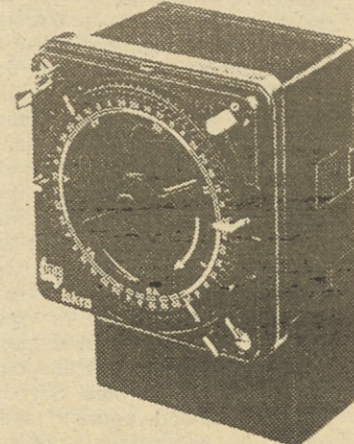
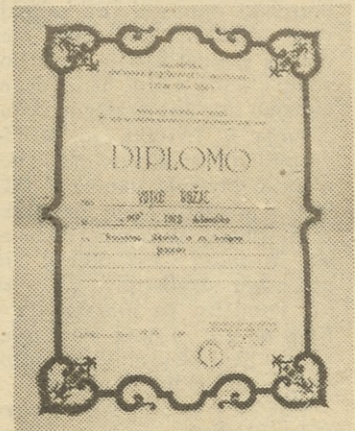
OBČINA ŠIŠKA

Priznanja inovatorjem

Šišenska raziskovalna skupnost je 24. februarja podelila že tradicionalna priznanja inovatorjem, izumiteljem in racionalizatorjem. Med dobitniki teh priznanj je bil od IMP-eja magister Drago Goli, dipl. ing., pomočnik direktorja iz tozda Avtomatika, ki je dobil diplomu z denarno nagrado za delo optimizator mešanja, rekuperacije in regeneracije, inženir Vojko Rožac prav tako iz Avtomatike pa je dobil knjižno nagrado z diplomu za delo Proizvodnja stikalnih ur za krmiljenje procesov. Tretjo nagrado – to je priznanje za pospeševanje inovacij pa je dobil Boris Gazvoda, novi generalni direktor sozda IMP.

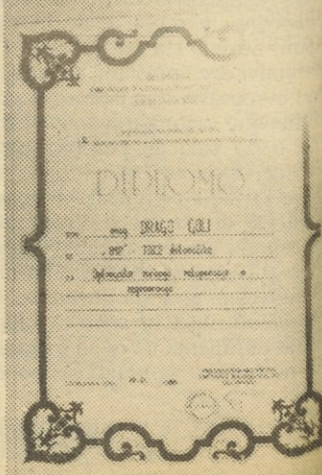
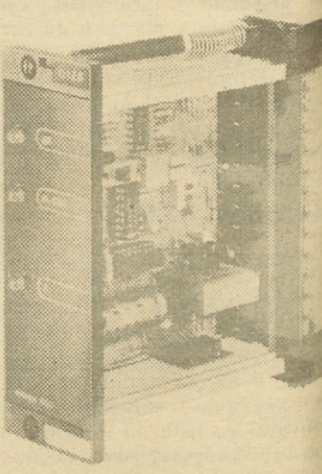
Optimizator mešanja rekuperacije in regeneracije oziroma »RMRR« modul, ki ga je izumil magister Drago Goli, pomeni v svetu edinstveno patentno zaščiteno rešitev regulacije najzahtevnejših delov avtomatizacijskega

sistema klimatskih naprav in bistveno prispeva k racionalnejši izrabi energije s hkratnim ohranjanjem vseh prednosti najkvalitetnejših energetsko potrošnih

klimatskih naprav. Prototip regulatorja sta uspešno izdelala inženirja Stane Slapnik in Andrej Jelenc. Opravljene so tudi meritve, ki bodo šle skupaj z referatom o meritvah na svetovni kongres ASHRAE, ki bo letos avgusta v Sarajevu. Omenjena inovacija povečuje delovni organizaciji Iko dohodek na področju zvezne avtomatizacije za 14 odstotkov, pri čemer niso ocenjeni posredni učinki izuma.

Avtorja inovacije stikalne ure za krmiljenje procesov sta inž. Vojko Rožac in Iskrin inženir Ciril Kavčič. Tozda Avtomatika je letno uvozila okoli 7.000 stikalnih ur za krmiljenje procesov ogrevanja, hlajenja in prezračevanja. Zaradi čedalje težjega uvoznega bremena se je vodstvo tozda odločilo za nadomestitev uvoza. Za realizacijo te zamisli so se povezali z Iskro Kibernetiko. Avtorja omenjene tehnične izboljšave sta z definiranjem tehničnih zahtev in z razvojem le teh omogočila osvojitve novega izdelka, ki Avtomatiki s proizvodnim zagonom prihrani letno 400.000 nemških mark uvoza. Pomen inovacije je tudi v tem, da je ekonomska nuja povezala dva ozda k skupnemu inovativnemu projektu.

Cene letovanja za leto 1989

Razporedi izmen

predsezona	glavna sezona	posezona
10. 6. do 2. 7.	2. 7. do 12. 7. 12. 7. do 22. 7. 22. 7. do 1. 8. 1. 8. do 11. 8. 11. 8. do 21. 8. 21. 8. do 31. 8.	31. 8. do 20. 9.
Vojsko	1. 11. 1989 do 31. 3. 1990	

EKONOMSKE CENE ZA POČITNIŠKE DOMOVE FIESA, VELI LOŠINJ IN VOJSKO

JUNIJ: 70.000 din (polni penzion)

JULIJ: cena se poveča za 30 % + % inflacije (junijski)

AVGUST: junijska cena se poveča za 30 % + % inflacije (junij+julij)

SEPTEMBER: junijska cena se poveča za % inflacije (junij, julij, avgust)

Otroci do 7. leta starosti imajo 25 % popusta

Nudimo možnost obročnega odplačevanja.

Gostom, ki do 30. 6. 1989 plačajo celotne stroške letovanja, jamčimo ceno 70.000 din.

V času prvomajskih praznikov pripravljamo odprtje doma v Fiesi in na Velem Lošnju, ki pa je odvisno od povpraševanja. Domova bosta odprta od srede, 26. 4. 1989 do vključno torka, 2. 5. 1989. Cena dnevnega penziona je 60.000 dinarjev za odrasle in 45.000 dinarjev za otroke do 7. leta starosti.

Prijavite se lahko pri Jožici Hren, sozd IMP, Titova 37, Ljubljana, tel. (061) 314-957 do 15. 4. 1989.

SOZD IMP, o.s.o.
Industrijska montažna podjetja,
61000 LJUBLJANA, Titova 37
POČITNIŠKA SKUPNOST

ROK ZA PRIJAVO 25. 4. 1989

PEVSKI ZBOR

Jubilejni koncert

Ko misliš, da je povsod zamrlo hrepenenje po dobroti, pravičnosti, lepoti, pa se v lepih pesmih potrdi, da po dobroti in lepoti še obstajajo iskriche hrepenenja. V srcih človeštva vse bolj tli želja in čedalje bolj tudi v nas, ki živimo v tem krutem trenutku domovine, da se te iskriche razplamtijo v mogočen ogenj dobrote, ljubezni, poštenosti in pravičnosti.

Čeprav se včasih zdi, da v sodobnem življenju, polnem nemira, mrzličnega pehanja in hrupa, ni več pravega smisla za ljudsko in umetno pesem, pa se še vendar najdejo ljudje, ki jim postane toplo pri srcu, kot pravi Mira Cimperc, pevovodkinja IMP-jevega ženskega pevskega zbora, ko zaslišijo ubrano petje. Zares toplo je postalo pri srcu tudi nam, ki smo v petek 3. marca v Domu svobode Šentvid prisluhnili lepemu jubilejnemu koncertu IMP-jevega ženskega pevskega zbora, ki ga vodi profesorica Mira Cimperc.

V prvem delu koncerta so pevke zapele kar 15 pesmi, v drugem pa skupaj z moškim pevskim zborom iz Medvod pa še

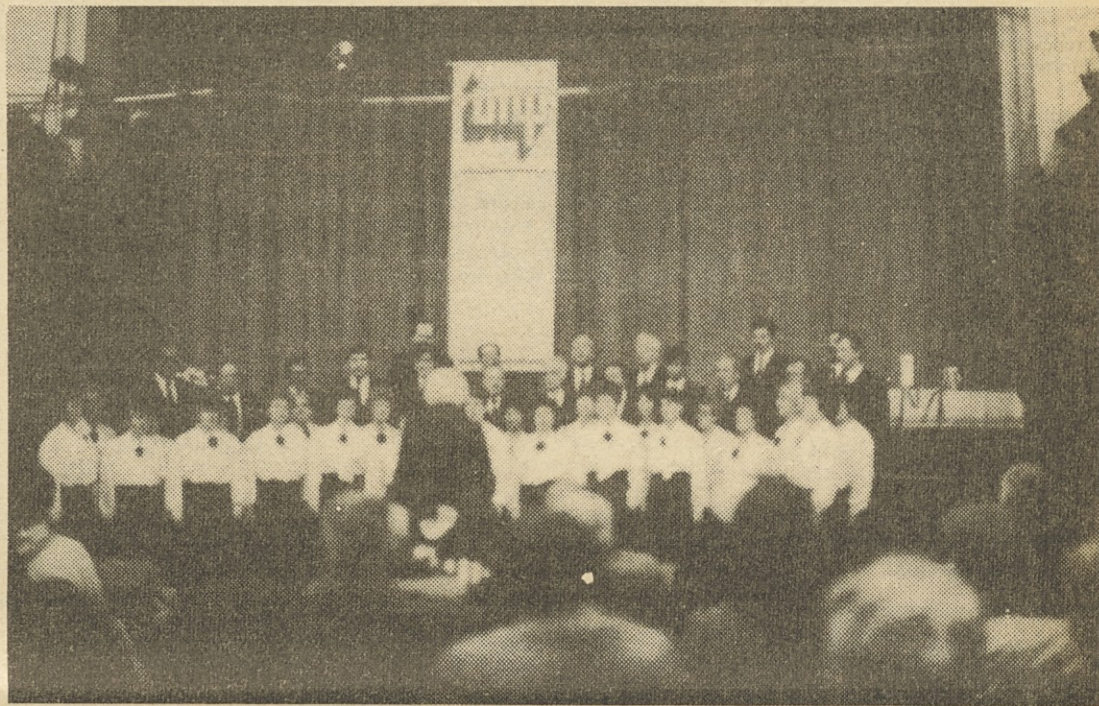
pesmi Domotožnost in Slovenska dežela.

Po koncertu sta pevke in zborovodkinjo nagovorila in jim čestitala predsednik Zveze kulturnih organizacij bežigradske občine Franc Zalar in Janez Stanovnik, namestnik generalnega

direktorja sozda IMP. Pevke so za ta svoj petletni jubilej prejele plakete in bronaste Galusove značke, profesorica Mira Cimperc pa priznanje za uspešno vodenje našega ženskega pevskega zbora.

Ob tej priliki jim tudi uredništvo IMP Glasnika čestita k temu prvemu jubileju z željo, da bi s svojim petjem čimvečkrat razveselile srca naših delavcev, ki jih poslušajo na nekaterih slavnostnih prireditvah pa tudi ljudi zunaj IMP-ja.

Ženski pevski zbor IMP je bil ustanovljen jeseni leta 1983 na željo in pobudo delavk IMP, predvsem iz delovne organizacije Promont. V zbor je vključenih 30 pevk, redno pa jih vodi in nastopa petindvajset. Združuje jih veselje do petja in velika volja, saj je večina prišla v zbor brez glasbene izobrazbe in brez pevske izkušnje. Zbor redno nastopa na bežigradski občinski pevski reviji, na kulturnem srečanju gradbenih delavcev, na taboru v Šentvidu in na številnih proslavah predvsem v IMP. Pevke od začetka vodi Mira Cimperc in pod njenim vodstvom so pripravile samostojni koncert ob 5. obletnici delovanja.

Z jubilejnega koncerta

ZDA DANES

To je dežela le za tiste, ki znajo zelo na hitro izkoristiti dane možnosti in oditi. Za normalno življenje je primerna le Evropa.

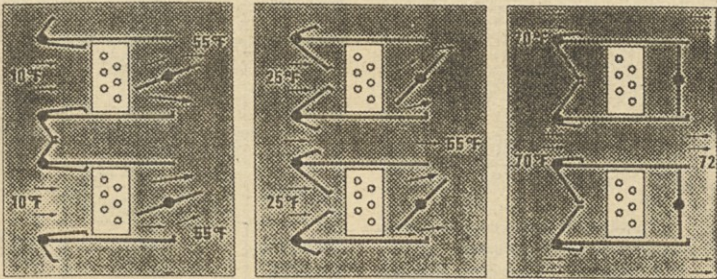
ZDA se silovito tehnološko obnavljajo. Polovico izvoza ustvarjajo samo z računalništvom. Vse gre samo v smer softwarea, s katerim tržijo milijarde dolarjev. Tisti, ki ne morejo temu slediti, ki ne morejo prenesti tega tempa, se tako zelo silovito trudijo, da odstopijo in seveda ostanejo zadaj. Kar ni čip, je staro železo.

Klasičnega proizvodnega procesa ni več, uveljavlja se zakonitost stalnih sprememb v vseh fazah od razvoja do proizvodnje in trženja. Uspevajo dinamično prilagodljivi proizvodni sistemi, taki, ki imajo dovolj absorpcijske moči, da se prilagodijo novim tehnološkim in poslovnim izzivom.

Stalno spreminjanje je globalna doktrina prodornosti, prodoren marketing je začetek in konec vsake poslovne akcije. Stalno sistematično preverjanje celotnega reprodukcijskega procesa ima cilj ugotoviti, nadzorovati in usmerjati dobiček vsakega izdelka, vendar ob normalnem

Stratomizer, Operation

The Stratomizer System controls leaving air temperature while full steam pressure or water flow is maintained in the coil at all times. The leaving air temperature is held constant regardless of changes in the inlet air temperature.

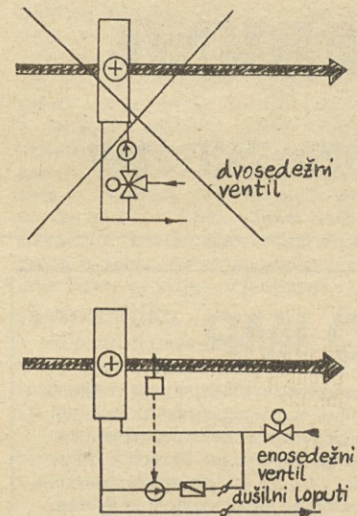

funkcioniranju na mikroorganizacijski ravni, kar pomeni kreativno vključevanje strokovnega potenciala za doseganje končnega cilja firme. Kakovost in cena sta osnovno merilo trga, vse ostalo je drugotnega pomena. Čas sproščanja stroškov mora biti čim krajši, čas sproščanja dobička čim daljši. Vsak strošek mora biti uglasen s koristjo! Izdelki, ki nimajo vsaj 25 odstotkov dobička, nimajo perspektive.

KAJ JE DVIGNILO ZDA?

1. prehod industrijske družbe v informacijsko družbo
2. opustitev nasilne tehnologije in usmeritev v prefinjeno high tech, high touch tehnologijo
3. opustitev nacionalne ekonomije in usmeritev v svetovno
4. opustitev kratkoročnih razvojnih usmeritev in usmeritev v dolgoročne
5. opustitev centralizacije in usmeritev v decentralizacijo na področju ekonomije, politike in kulture
6. prehod od reprezentativne v participativno demokracijo
7. popolna opustitev hierarhičnih sistemov in sistemov in prehod k nehierarhičnim organizacijskim mrežam
8. od razvitega severa k modernemu jugu
9. prehod od črno-bele logike k pluralističnemu opredeljevanju za večje število možnosti (kultura heteroge-

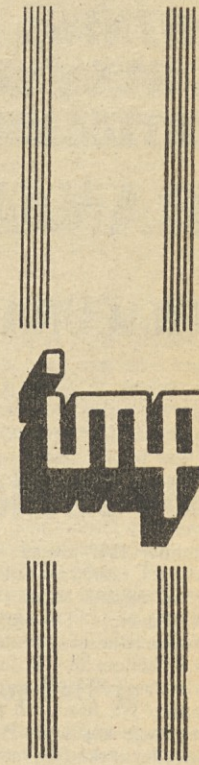
– kje so tehnološke in tržne omejitve,
– kako se odločiti za nov proizvod, če ne simuliramo med strategijo, taktiko, razvojem, testiranjem in razmnoževanjem (če damo v razvoj 50 odstotkov in v testiranje 0 odstotka, ali če damo v razvoj 100 odstotkov in v testiranje 20 odstotkov, kaj to pomeni).
– kako segmentirati trg po tržni mreži projekta: kaj potrebuje, kdo

ponuja, kjer potrebuje, kje ponuja, zakaj potrebuje, zakaj ponuja, kako potrebuje, kako ponuja, koliko potrebuje, koliko ponuja, itd.
– kako voditi projekte, kjer ni bistvena obdelava podatkov, temveč upravljanje procesa projekta (taktika, strategija),
– kako ugotoviti rentabilnost projekta, če projekt ni čisto oz. popolnoma bremenjen (to ni mogoče, kot je glavni vlagatelj, saj bo njegov delež znašal okrog 90 odstotkov. Po načrtu naj bi zaposlili 30 delavcev, in to predvsem Panonijinih, ki se vozijo iz teh krajev na delo v Mursko Soboto ter nekaj novih delavcev. Z obnovitvenimi deli in prenosom tehnologije so začeli v mesecu januarju, v začetku maja pa naj bi stekla že nova proizvodnja.

– kako sistematično zbirati ideje in sicer temeljne funkcije (kako dela) in nato dodatne funkcije (estetika, ergonomija).

DRAJO GOLI

Naložba v nerazvite

Soboška Panonija se je odločila za naložbo v manj razvitem Goričkem. V prostore stare šole v Mačkovcih bodo uvedli proizvodnjo nekaterih polizdelkov in manjših kmetijskih strojev. Nova naložba je vredna okrog 600 milijonov dinarjev. Naložba je bila pozitivno ocenjena na ravni občine, prav tako so jo ugodno ocenili tudi na ravni sozda, ki je glavni vlagatelj, saj bo njegov delež znašal okrog 90 odstotkov. Po načrtu naj bi zaposlili 30 delavcev, in to predvsem Panonijinih, ki se vozijo iz teh krajev na delo v Mursko Soboto ter nekaj novih delavcev. Z obnovitvenimi deli in prenosom tehnologije so začeli v mesecu januarju, v začetku maja pa naj bi stekla že nova proizvodnja.

FRKU

FLUID TRAFFIC COP

Now there's a new source of proven control valves with electric and pneumatic actuators, up to 3000 in. lb.

- For water, steam, or thermal oil
- 2- and 3-way, 1/2" - 6"
- Interface with all makes of DDC and pneumatic systems
- VDC, mA and Ohm input signals on one universal card.
- Competitive prices
- Rep inquiries welcome.
- PaxPac electronic "spring return" for up to 8 actuators.

PAXTON CORPORATION
81 Coventry
Fairfield, CT 06430
(203) 259-2900

Trendi na tržišču ventilov so bili leta 1988 v ZDA nič kaj obetajoči. Nove zgradbe se niso gradile, pa še to bi se le v nekaj mestih, pretežno le v New Yorku, kjer pa je danes presežek poslovnih prostorov. Proizvajalci industrijskih ventilov so zato usmerili svojo marketinško strategijo v obstoječe zgradbe, največ poslovne. Velike možnosti so se pokazale v sistemih požarne zaščite. V vsaki zgradbi je nevarnost požara in zato obstaja potreba po SPRINKLER sistemu. Pokazalo se je tudi tržišče v novogradjenih avtomobilskih tovarnah in v avtonomnih energetskih centralah zgradb. Veliko tržišče se je pokazalo za ventile le s četrtinskim zasukom in to posebno za visoko sposobne »butterfly« ventile. Ti ventili postajajo alternativa v hladilnih sistemih in drugih visokotlačnih vodnih sistemih. Majhni, lažji ventili te vrste predstavljajo naraščajoč trg v poslovnih in industrijskih zgradbah, vendar se rabi povsod nekaj specialnega. Pogosto se vgrajuje celo še kakšen dodaten ventil poleg »Butterfly« ventila. Velik trg se kaže v dodatkih ventilov, npr. kazenju hoda s kazalcem, itd.

TRENDI NA PODROČJU VENILOV

Trendi na tem področju grede predvsem v smeri čim večje uporabe enosedežnih, tlačno razbremenjenih ventilov, po možnosti nizkohodnih, samo s ceninimi linearnimi dušili in pogoni, ki so sposobni postavljati dušilo 1 mikrometer natančno. Uporaba dvosedežnih ventilov pri predgrelnih zrakah je danes že zastarela, sapa čeprav so ti ventili v bistvu avtomatsko tlačno razbremenjeni, ne da bi imeli dodatne razbremenilne naprave. Ne zapirajo tako tesno kot

TRENDI NA PODROČJU VENILOV

Trendi na tem področju grede predvsem v smeri čim večje uporabe enosedežnih, tlačno razbremenjenih ventilov, po možnosti nizkohodnih, samo s ceninimi linearnimi dušili in pogoni, ki so sposobni postavljati dušilo 1 mikrometer natančno. Uporaba dvosedežnih ventilov pri predgrelnih zrakah je danes že zastarela, sapa čeprav so ti ventili v bistvu avtomatsko tlačno razbremenjeni, ne da bi imeli dodatne razbremenilne naprave. Ne zapirajo tako tesno kot

**PRIJAVA ZA LETOVANJE
V POČITNIŠKEM DOMU**

Podpisani ....., zaposlen v DS oz.

TOZD .....

od leta ....., stanujoč v .....

se prijavljam za letovanje v počitniškem domu:

- 1. .... v času od ..... do .....
- 2. .... v času od ..... do .....
- 3. .... v času od ..... do .....

Razen mene bodo letovali člani moje družine:

Ime in priimek	Leto roj. za otroke	Sorodstveno razmerje	Zaposlen v IMP DA — NE
1.			
2.			
3.			
4.			

Če glede na razpoložljive kapacitete v navedenem času ne bo mogoče rezervirati prostora, sem pripravljen po vašem obvestilu spremeniti čas letovanja. S to prijavo se obvezujem, da bom dopust v domu koristil v navedenem času, oziroma ga bom v primeru objektivnih zadržkov odpovedal vsaj 14 dni pred predvidenim časom koriščenja, v nasprotnem primeru pa se obvezujem počitniški skupnosti poravnati vso škodo, ki bi nastala zaradi moje nepravočasne odpovedi. Prav tako se obvezujem, da bom obveznosti poravnal ob prvem naslednjem izplačilu OD, oziroma se mi te lahko odtegnejo od osebnih dohodkov.

V ....., dne 1989

(lastnoročni podpis)

Izpolnjene prijavnice bodo sprejemale kadrovske službe od 25. 4. 1989. Prijav po telefonu in tudi pomanjkljivo izpolnjenih pisnih prijav strokovna služba počitniške skupnosti ne bo upoštevala.

SOZD IMP, o. sol. o.
Industrijska montažna podjetja
61000 LJUBLJANA, Titova 37
POČITNIŠKA SKUPNOST

Tov. ....

DO, TOZD, DS .....

Potrdujem prejem vaše prijave za letovanje v počitniškem domu. Glede na vaše želje in razpoložljive kapacitete smo vašo prijavo upoštevali za čas

od ..... do 1989

v počitniškem domu .....

Prosimo, da gornjo razporeditev upoštevate. Za primer, da se z njo ne strinjate, pa vas prosimo, da se oglasite v kadrovske službi vaše DO oz. TOZD. Najmanj 7 dni pred odhodom na dopust dvignite napotnico v kadrovske službi vaše DO oz. TOZD.

V Ljubljani, ... 1989

za počitniško skupnost

IZVLEČEK IZ PRAVLNIKA O POČITNIŠKI SKUPNOSTI SOZD IMP

Člen 34. — Storitve počitniških domov imajo pravico uživati:
1. člani delovnega kolektiva
2. družinski člani pod 1. in osebe, ki jih te vzdržujejo
3. upokojenci
— za člane družine se šteje: žena, mož, otroci, starši in posvojenci

Člen 35. — Doba koriščenja počitniškega doma traja za vsakega koristnika in njegove družinske člane 10 dni v koledarskem letu

Člen 36. — Prednost pri letovanju v počitniških domovih imajo vsi člani kolektiva s šoloobveznimi otroki, dalje člani kolektiva, ki v preteklih letih niso letovali v počitniških domovih IMP in končno tuji gostje, če so kapacitete proste, vendar plačajo polno plansko ekonomsko ceno.

**SOLIDARNI BOMO KOŠ
TUDI NARAVNI NESREČI**

**PRISPEVAJMO V SKLAD
MESTNEGA MUZEJA IDRIJA
ZA SANACIJO
PARTIZANSKE BOLNIŠNICE
FRANJA CERKNO**

ŠT. RAČUNA: 52020-743-1146

Obvestila PD IMP

Planinci IMP-jevega Planinskega društva Ljubljana se bodo v nedeljo 26. marca z avtobusom odpeljali na zimski pohod na Porezen. Poseben avtobus bo na ta pohod odpeljal ob 7. uri izpred Planinske zveze Slovenije, Dvorčakova 9. Vodja pohoda bo Primož Fajdiga. Prijave za izlet sprejemajo poverjeniki v tozdih in delovnih organizacijah z vplačilom 20.000 dinarjev. Do začetne točke vzpona na Porezen se je možno pripeljati tudi z vlakom, ki odpelje iz Ljubljane ob 14. uri 30 minut. Na Jesenicah prestopite na vlak, ki pelje v Novo Gorico. Vozne karte kupite do Podbrda, kjer se bo začel pohod. Razmere so po navadi zimske (močna burja), zato ne bo odveč zimska oprema.

V nedeljo, 9. aprila letos pa naše Planinsko društvo v sodelovanju s TD Dragomer organizira že 11. tradicionalni pohod po poteh Dolomitskega odreda na Ključ. Pohod se začne ob 9. uri v Dragomerju izpred gasilnega doma. V Dragomer se bomo pripeljali z avtobusom Ljubljana—Vrhnik. Odhod avtobusa iz Ljubljane bo ob 7. uri 30 minut. Tako bomo komaj za las še ujeli pohod ob 8. uri 30 minut. Peron 30. Prijave za pohod niso potrebne, pričakujemo pa številno udeležbo. Za vse informacije v zvezi s tem pohodom se obračajte na Franca Požarja (tel. 061 371-233) in Marjana Požarja (tel. 061 345-061). Poti so dobro označene. Vljudno vabljeni!

Ker IMP-jevo Planinsko društvo Ljubljana ne more zagotoviti zadovoljive udeležbe za izlet v nacionalni park Kornati. Ker pa bi nekateri člani našega Planinskega društva in delavci sozda IMP želeli videti te lepote, jim svetujemo, naj te želje uresničijo v okviru Planinskega društva Rašica ali pa Planinskega društva Integral Ljubljana. Planinsko društvo Rašica organizira izlet v nacionalni park Kornati od 24. 6. 1989 do 1. 7. 1989. Cena izleta je en milijon dinarjev. Možnost pa imate plačati v obrokih. Informacije o izletu lahko dobite vsak torek od 17. do 19. ure v domu Druženih organizacij (do zasedbe mest), Prušnikova 99, Sentvid.

Planinsko društvo Integral Ljubljana organizira izlet na Kornate od 28. 8. do 2. 9. 1989. Cena izleta je 650.000 dinarjev. Tisti, ki se boste prijavi za ta izlet, morate plačati 350.000 dinarjev predplačila do 10. marca 1989. Prijavite se lahko pri Metki Žnidaršič na Celovski c. 166 (tel. 061 557-021 int. 233), kamor se obračajte tudi za informacije.

ZDRAVKO NASTRAN

**Za
porodnišnico**

Telekomove delavke prodajnega, gospodarsko računovodskega in razvojnega sektorja ter nekatere posameznice so se na pobudo izvršnega odbora sindikata te delovne organizacije odpovedale obdaritvi ob dnevu žena in bodo denar, namenjen za njihovo obdaritev, nakazale za ljubljansko porodnišnico. M. P.

PRAVLJNA REŠITEV nagradne križanke v februarški številki Glasnika IMP: vskok, Alaga, teren, panj, Skofja, lista, Pretoria, VC, rokoko, Vir, anorak, polt, Gana, okolje, oko, Aljaž, Amsterdam, Ali, lopa, or, Hajdina, ave, Ivanc, Tulka, la, oa, ideal.

Za pravilne rešitve v februarški številki so bili izzrebani:
1. Stanko Ščavničar, Gospodarska 31, Maribor (10.000 din)
2. Franc Bizjak, Tio Idrija, Vojkova 4 (8.000 din)
3. Stane Kovačič, Stara 1, Murska Sobota (7.000 din)

NAGRADNI NATEČAJ: Pravilne rešitve pošljite na naslov: IMP Glasnik, Ljubljana, Likožarjeva 6 (Nagrada križanka). Rešitve pošljite do 5. aprila. Med izzrebance bomo razdelili tri nagrade v višini 25.000 dinarjev.

NAGRADNA KRIŽANKA

JESENICE a. št. 2336
MESTO V AVSTRALIJI
LISTNATO DREVO
ŽENSKO IME
24 UR
ZVOK PRI NEVIHTI
DLAKE NA KONJSKEM VRATU
LETOVIŠČE V BOKI KOTOR
ŽUPAN POD FRANCOZI
PREPROSTA SVETILKA
PIJAČA STARIM SLOVANOM
SESTAVIL MARKO BOKALIČ
DEL SRCA, VENTRIKEL
EVROPSKO LJUBSTVO
BAJE-SLOVNI LETALEC
PREBNIK KLAVIRJA HERMESOVA MATI
ZGLEDE
DEL SRAJCE
LOŠČ
SLAVNI AVSTRIJSKI DIRIGENT
ANDREJ NOVAK
REKA SKOZI RIM
IMP GLASNIK
INDUSTR. MESTO V SZ
KNJIŽNA IZBAJA
KRAJ PRI PULI
GRŠKI BOG LJUBEENI
VRSTA VIŠNJE IZGRED
ČITANKA
SL. NARODNI HEROJ (LOZJE)
BREZ-ZAKONJE PREVRAT
ČEŠKO GORSTVO
IZRAZ ŽALOSTI
VAŠ NA TOLMINSKEM RIHARD JAKOPIČ
MENIČNO JAMSTVO GOZDNA ŽIVAL
ŽITNA BOLEZEN
SPORAZUM ŠIITSKA MILICA V LIBANONU
KRAJ PRI KRŠKEM
LIBANON SKRAJNA TOČKA
PREBODNIK BABILONA DEL DIRKE
MESTO V SREMU
ZEMELJSKO PLIV